

skal forholdes efter § 5, saa tyktes det mig aldeles klart, at det nye Alternativ, som den ærede Viceformand vil bringe ind, ikke har nogen Gjæmmel i Lovforslaget. Sagen er ganske simpel den, at man bruger ikke Expropriation, hvis Vedkommende frivillig giver sit Samtykke; men hvis ikke, da exproprierer man efter Reglerne i § 5. Naar saa den ærede Viceformand siger: saa ville Vedkommende jo altid vælge Expropriation, saa siger jeg: ja, det er muligt, men saa er Ulykken jo heller ikke større; de strengeste Fordringer, der stilles efter Grundlovens almindelige Bestemmelser, ere jo da aldeles utvivlsomt fyldestgjorte, og der kan ikke videre klages. Smidlertid vil jeg bede bemærket, at jeg ikke kan være ganske enig i, at det aldrig vil skee, at Vedkommende frivillig giver sit Samtykke; thi det er dog ingenlunde umuligt, at en Privatmand kan have saa stor Interesse for Træplantning, at han vil afstaae Klitstrækningerne til det Offentlige uden Biværdere, men i det værste Fald kommer man jo kun ind paa Expropriationstvangs Anvendelse.

Th. Bruhn: Der kunde være forskjellige Smaaring. at bemærke ved dette Lovforslag; men efter hvad jeg nu har hørt udtale af den ærede Minister og en æret Landskingsmand vil jeg ikke videre berøre det. Der er dog eet Punkt, som jeg ikke kan undlade at udtale mig om. Jeg veed nemlig, at Hensigten med hele Lovforslaget er at befordre Træplantningen paa Vestkysten og Sandklitterne i det Hele, og saa troer jeg, at det vilde fremme det allermeest, naar man kunde bevæge Beboerne selv til at tage sig af Træplantningen. Det have de vel hidtil kun vist meget lidt Lyst og Interesse for, men det ligger tildeels deraf, at de ikke forstaae det og ikke have nogle Exempler derpaa. De smaa Forsøg, de have gjort, mislykkes i Almindelighed, men naar de nu tage fat paa den rigtige Maade, og man vælger de rette Træarter, og man seer, at de groe og vore til, saa troer jeg ogsaa nok, at der skal vise sig Lyst hos dem til selv at plante paa deres Eiendomme; thi hidtil have de vistnok betragtet disse Klitstrækninger som deres Eiendom — om det overalt kan kjendes, veed jeg ikke, men i Almindelighed vide de omtrent, hvorvidt den

gaaer —, og saa troer jeg vist, at de, naar Planterne, som sagt, virkelig kunne vore, gjerne selv ville begynde, og jeg mener dog, at det var billigt og retfærdigt, naar saa en Lodbøer erklærede sig for og ønskede selv at beplante det Stykke Eiendom, der ligger nærmest omkring ved hans Gaard, han da kunde faae Tilladelse dertil — thi Gaardene ligge, som bekendt, idetmindste paa den Strækning, som jeg kjender, og den er ikke ganske kort, det er en 7—8 Mill, umiddelbart ind til Klitterne paa den østlige Side, og mange Gange paa 3 Sider omgivne af Klitterne — og der troer jeg, at de maatte i Almindelighed snart faae Interesse for at faae den Deel nærmest omkring Gaarden beplantet. Giede jeg en saadan Klitgaard, vilde jeg sætte et stort Værd i at maatte vedblive at eie den mulige Skov, der med Aarene kunde opvokse — ja jeg vilde maaskee aldrig faae det at see, men mine Børn eller Efterkommere vilde saa faae Nytte deraf —, og derfor mener jeg, at der burde tilføies en Paragraph her, hvorefter Beboerne af disse Strækninger, som ere beliggende umiddelbart op til Klitterne, maatte faae Tilladelse til at beholde en Strækning nærmest ved deres Eiendomme, naar de ønske det, under den Betingelse, at de beplantede den med Træer, og jeg troer, som sagt, at det vilde allermeest fremme Træplantningen. Naar de først see, at det kan gaae, saa vilde der være mangfoldige af Beboerne, der begynde dermed.

Dahl: I Anledning af hvad den ærede sidste Taler ansførte, skal jeg bemærke, at det jo følger af sig selv, at dette Hensyn ingenlunde er udelukket. Hvis Vedkommende vilde i Virkeligheden beplante et Stykke af Klitterne i Nærheden af deres Bygninger, følger det jo ganske af sig selv, at det ikke kan falde nogensombest Indenrigsminister ind at tage dette til Beplantning for Statens Regning. Det staar heller ikke i Lovforslaget, at Klitterne skulle tages til Beplantning; men der staar i § 2, at de kunne indtages til Beplantning ved Expropriation, saa at hvis de Plantninger, der maatte finde Sted fra Statens Side, skulde opfordre Beboerne i Nærheden af Klitterne til at beplante en Deel af dem, saa kunde Intet